

Deel II: Verslag raad van toezicht

2.1 Verantwoordingsverklaring	16
2.2 Verslag raad van toezicht 2009	18
2.3 Overzicht leden raad van toezicht	19
2.4 Interview interim-voorzitter raad van toezicht	20

2.1 Verantwoordingsverklaring

Code goed bestuur voor goede doelen

De raad van toezicht en de directie van Simavi onderschrijven de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen ('Code Wijffels') en handelen overeenkomstig deze code. Het CBF ziet in haar controles hierop toe. De principes van goed bestuur, waarbij het scheiden van de functies toezicht houden, besturen en verantwoord worden voorop staan, zijn verankerd in het besturingsmodel dat Simavi sinds 2007 kent. In oktober 2009 bracht Simavi een kleine wijziging aan in haar statuten, waardoor de organisatie nu volledig voldoet aan de eisen van de Code Goed Bestuur. De wijziging betrof de toevoeging van een artikel aan de statuten met betrekking tot de bestemming van de middelen na eventuele opheffing van de stichting.

Taken en verantwoordelijkheden raad van toezicht en directie

Sinds 2007 heeft Simavi een structuur waarbij het bestuur in handen is van de directeur en een raad van toezicht toeziet op het functioneren van het bestuur en de algemene gang van zaken. De directeur/bestuurder wordt hierin bijgestaan door een managementteam, dat bestaat uit de drie afdelingshoofden. Twee leden van de raad van toezicht vormen een auditcommissie en houden specifiek toezicht op de financiën en de interne kwaliteitsbewaking. Naast een toezichthoudende taak fungeert de raad ook als klankbord en inspirator voor het bestuur en zetten de leden hun individuele kennis en netwerk op verzoek voor Simavi in. Samenstelling en functioneren van de raad van toezicht en het bestuur zijn vastgelegd in de statuten; een bestuursstatuut en een reglement voor de raad van toezicht, een reglement voor de auditcommissie en een reglement voor het bestuur. Het functioneren van de directie is vastgelegd in een reglement voor het bestuur en een reglement voor het managementteam. Deze reglementen zijn voor het laatst vastgesteld in februari 2007 door de raad van toezicht en zijn op aanvraag beschikbaar.

Benoeming, bezoldiging en aftreden raad van toezicht

De raad van toezicht van Simavi bestaat uit minimaal drie en maximaal zeven leden. In 2009 waren er 5 leden en werd nog gezocht naar invulling van de vacature voor de positie van voorzitter. Raadsleden worden door de raad zelf benoemd, op basis van een vooraf door de raad en de directie opgesteld profiel, dat

gebaseerd is op meer algemene functieprofielen die zijn beschreven in het reglement. Uitgangspunt hierbij is, dat verschillende relevante expertises en netwerken in de raad van toezicht zijn vertegenwoordigd. Raadsleden worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen één keer worden herbenoemd. Er is een rooster van aftreden opgesteld, waarbij ook de herbenoemingen zijn vastgelegd. Raadsleden zijn vrijwillig verbonden aan Simavi en ontvangen geen betaling. Zij mogen onkosten declareren op basis van werkelijk gemaakte kosten, conform het declaratiebeleid van Simavi.

Binnen de raad is een portefeuillevdeling gemaakt op basis van de diverse expertises van de raadsleden. Er is een voorzitter en een vicevoorzitter. De positie van voorzitter werd in 2009 tijdelijk vervuld door de vicevoorzitter. Twee leden hebben zitting in de auditcommissie en één lid houdt zich bezig met personele zaken en is vertrouwenspersoon voor medewerkers van Simavi. Eenmaal per jaar praat zij onafhankelijk met de personeelsvertegenwoordiging.

De raad van toezicht evalueert haar eigen functioneren jaarlijks. In de evaluatie van 2009 werd met name aandacht gegeven aan de manier waarop Simavi haar raadsleden het beste kan informeren en betrokken kan houden bij de organisatie. Aangegeven werd dat belangrijk is dat de directeur aan informatie die gedeeld wordt duidelijk een eventueel standpunt, risico of consequentie koppelt en dat raadsleden middels ad-hocwerkgroepen en een portefeuillevdeling beter betrokken kunnen zijn.

Controle op het functioneren van de organisatie

De kwaliteit van de organisatie van Simavi is gewaarborgd door een kwaliteitssysteem. Deze is verankerd in interne handboeken, waarin de processen, procedures en beleidslijnen zijn vastgelegd. Op basis van interne audits of verbeterpunten werken de medewerkers van Simavi deze handboeken regelmatig bij. Het managementteam, onder leiding van de directeur, ziet toe op een goede navolging van dit beleid. De directeur is hiervoor eindverantwoordelijk.

Met ingang van 2009 voert Simavi jaarlijks interne audits uit. Er is hiervoor een planning gemaakt, zodat alle belangrijke

procedures in drie jaar tijd worden geaudit. De kwaliteit van de interne organisatie wordt ook extern getoetst. Jaarlijks voeren externe accountants (KPMG Accountants N.V.) een financiële evaluatie uit. Het kwaliteitssysteem van Simavi is in 2009 ook voor het eerst extern getoetst (door Certiked) op ISO-norm 9001:2008. Het resultaat was positief en Simavi is nu ISO-gecertificeerd. Dit zal jaarlijks gecontroleerd worden. Verder is de kwaliteit gewaarborgd door het CBF-keurmerk dat Simavi sinds 1997 mag voeren. Deze periode is in 2007 met nog eens vier jaar verlengd. In de verschillende toetsingsverslagen worden aanbevelingen gedaan die in de volgende controle opnieuw aan de orde komen. De raad van toezicht ontvangt een afschrift van alle toetsingsrapporten en deze worden besproken met de auditcommissie, die ook aanwezig is bij het jaarlijkse gesprek met de externe accountant. Bovendien voldoet Simavi aan de organisatietoets van het ministerie van Buitenlandse Zaken (laatst beoordeeld in 2005) en aan de streefwaarden van branchevereniging Partos (laatst beoordeeld in 2008).

De programma's en projecten die Simavi ondersteunt, worden bij afsluiting extern geëvalueerd (met uitzondering van zeer kleine, incidentele, projecten). De leringen uit deze evaluaties worden jaarlijks gebundeld in een meta-evaluatie (zie deel 3.2.4 Monitoring en evaluatie). Daarnaast verricht Simavi elke twee jaar onafhankelijke tevredenheidsonderzoeken onder de belangrijkste stakeholders. Deze onderzoeken zijn in 2007/2008 uitgevoerd en staan weer gepland voor 2010. Onder medewerkers wordt jaarlijks de tevredenheid onderzocht (zie deel 3.4 Simavi in Haarlem: Interne organisatie).

Verantwoorden

De raad van toezicht komt ten minste vier keer per jaar bijeen. De directeur en leden van het managementteam zijn uitgenodigd om de vergaderingen van de raad bij te wonen, tenzij de raad in beslotenheid wil vergaderen. Dit gebeurt bijvoorbeeld wanneer het functioneren van de directeur of het eigen functioneren van de raad - of een van haar leden - op de agenda staat. Dat gebeurt ten minste eenmaal per jaar. De auditcommissie komt ten minste tweemaal per jaar bijeen om de financiële voortgang, de administratieve organisatie en het interne kwaliteitsbeheer binnen Simavi te bespreken. Simavi kent een planning- en controle cyclus die als volgt

functioneert. Op basis van een meerjarig strategisch plan en een meerjarenbudget stelt de organisatie jaarlijks een jaarplan en budget op. De raad van toezicht geeft goedkeuring aan deze documenten, die zijn voorzien van heldere doelstellingen en meetbare indicatoren op output, outcome en impact niveau. Elk kwartaal rapporteert het managementteam aan de raad van toezicht over de voortgang van de organisatie, op basis van de plannen en indicatoren die in het jaarplan vastgesteld zijn. Deze rapportage bevat tevens een financieel verslag van de realisatie en de prognose, in vergelijking tot de begroting. Jaarlijks stelt de directie een jaarverslag en een jaarrekening op, die de raad van toezicht eveneens goedkeurt. Hierin wordt verslag gedaan aan de hand van de doelstellingen en indicatoren in het jaarplan en de begroting.

Met ingang van 2009 beoordeelt het managementteam elk jaar (in juni) alle resultaten uit interne en externe rapportages en evaluaties in een management review, waarin ook verbeterpunten worden opgenomen. Daarna bespreekt het managementteam het verslag van deze review met de raad van toezicht. Begin 2009 werd bovendien een extra risicoanalyse uitgevoerd, in het kader van de economische recessie. Het risico op korte termijn bij Simavi werd als beperkt beoordeeld, door de grote spreiding van inkomsten, waaronder meerdere langetermijncontracten. Risico's op middellange termijn werden opgemerkt met name door veranderend overheidsbeleid. Gezien de diversiteit van inkomsten en de goede mogelijkheden voor Simavi, ook binnen dat nieuwe beleid, werd dit risico niet als existentieel beoordeeld. Besloten is om extra menskracht aan te trekken om goede subsidievoorstellen voor te bereiden.

Optimale besteding

De interne organisatie van Simavi is erop ingesteld om toe te zien op een optimale besteding van de middelen. De geworven fondsen dienen zoveel als mogelijk te worden besteed aan de primaire doelstellingen van Simavi. Daarom is bepaald dat het percentage kosten voor fondsenwerving in principe niet hoger mag zijn dan 25 procent. Intern is vastgesteld dat ook de totale kosten van de organisatie niet hoger mogen zijn dan 25 procent van de totale begroting. In 2009 is besloten dat bovendien het maximumpercentage dat de organisatie mag besteden aan administratie en beheer wordt gesteld op 6,9 procent. De in-

2.2 Verslag raad van toezicht 2009

terne besluitvorming rond de besteding van middelen ziet verder toe op een doelmatige besteding van middelen. Zo worden subsidie toekenningen aan projecten en programma's binnen de programma afdeling door een programma medewerker systematisch getoetst aan een aantal criteria en prioriteiten, die zijn vastgelegd in een vast aanvraagstramien; het programmabeleid en een landenbeleidsplan. Projecten onder de 10.000 euro worden goedgekeurd door de programma medewerker en het hoofd van de programma afdeling. Projecten en programma's groter dan 10.000 euro worden daarnaast voorgelegd aan twee andere programma medewerkers, en indien groter dan 75.000 euro aan de gehele programma afdeling en de directeur (zie deel 3.4 Simavi in Haarlem: Interne organisatie). Vervolgens worden programma's gemonitord en geëvalueerd (zie deel 3.2 Simavi in Azië en Afrika: Programma's). Besluiten over bestedingen in het kader van communicatie, fondsenwerving en administratie worden eveneens getrap genomen, afhankelijk van de omvang van de besteding (zie deel 3.4 Simavi in Haarlem: Interne organisatie). Zij dienen bovendien te passen binnen de vooraf door de raad van toezicht goedgekeurde begroting en het jaarplan.

Relaties belanghebbenden

Simavi streeft naar een open dialoog met alle belanghebbenden, die te verdelen zijn in vrijwilligers en beroepsmedewerkers, donateurs, schenkers en relaties, uitvoerende partnerorganisaties, samenwerkende collega-organisaties en overheden. De specifieke doelgroepen worden geïnformeerd over operationele zaken, bestuur en beleid, fondsenwerving en financiële zaken. Evaluaties worden op afgesproken momenten uitgevoerd over projecten en programma's waarbij Simavi is betrokken. Drie keer per jaar ontvangen onze relaties een nieuwsbrief. Het jaarverslag en de jaarrekening, gepubliceerd in het Nederlands en het Engels, zijn opvraagbaar en staan in zijn geheel op de website van Simavi. Indien er formele klachten bij Simavi binnenkomen, dan worden deze geregistreerd en binnen twee weken afgehandeld. Hiervoor wordt een klachtenregister bijgehouden. Omdat het blijkt dat mensen zelden een formele klacht indienen worden sinds medio 2009 ook niet-formele klachten (kritische reacties per telefoon, email of post) bijgehouden.

Alle leden van de raad van toezicht en de directie van Simavi hebben deze verantwoordingsverklaring onderschreven en goedgekeurd op 6 april 2010.

De raad van toezicht kwam in 2009 in totaal 3 keer bijeen, waarbij het managementteam bij alle overleggen aanwezig was. Bij agendapunten die het functioneren van personen of de raad zelf betroffen, verliet het managementteam de vergadering. Het geplande vierde overleg van 17 december is wegens de weersomstandigheden verplaatst naar 26 januari 2010. Van alle vergaderingen zijn notulen gemaakt met een actielijst. Tussendoor zijn diverse malen kleine werkgroepen van de raad van toezicht bijeengekomen. Dit betrof: de auditcommissie, een werkgroep rond vacatures in de raad van toezicht en een werkgroep over alliantievorming en MFS II. Individuele toezicht-houders hadden in aanvulling daarop ook individueel contact met medewerkers van Simavi met betrekking tot het thema dat tot hun speciale aandachtsgebied behoort (personeel, communicatie, financieel, water thematiek).

De raad van toezicht besprak in 2009 diverse agendapunten die elk jaar vast op de agenda staan, zoals jaarplan en begroting, jaarverslag, kwartaalrapportages en voortgang van de organisatie, beoordeling van de directeur / bestuurder en vacatures in de raad van toezicht.

De volgende thema's kregen in 2009 speciale aandacht:

- **Strategische Visie 2009-2011:** Deze werd vastgesteld. Aandacht ging met name uit naar de streefwaarden. Later in het jaar is de voortgang van de strategische visie besproken, evenals de uitwerking ervan in het merkdokument.
- **ISO-certificatie:** Besproken is dat dit zeer waardevol is, maar dat Simavi ervoor moet waken dat de organisatie door het ISO-proces niet te zwaar en bureaucratisch wordt. ISO moet kwaliteitsverhogend werken en geen last en doel op zich worden.
- **MFS II-subsidie aanvragen en alliantievorming in het kader van de aanvragen:** Dit is het hele jaar een vast item op de agenda geweest en er is ook in kleiner verband meegekeken. Punten van aandacht waren partnerkeuze, strategie, haalbaarheid en de juridische en organisatorische implicaties. Zorg bestond over de grote belasting op de organisatie en de omvang van de investeringen in relatie tot het rendement en het risico niet te slagen.
- **Risicoanalyse en management review:** De raad was zeer tevreden met deze exercities en verslagen. Afgesproken werd dat de financiële risico's in januari 2010 nader worden

2.3 Overzicht leden raad van toezicht

uitgewerkt in scenario's met implicaties.

- **Het Comité van Aanbeveling:** Dit is in oprichting en gesproken is over hoe dit op te zetten, wie ervoor te vragen en welke rol mensen in het comité zouden vervullen.
- **Onkostenvergoedingsregeling voor raadsleden en vrijwilligers:** Dit document is vastgesteld.
- **Statutenwijziging:** Bij de statutenwijziging in 2007 is per abuis het laatste artikel (over de afwikkeling van de boedel bij opheffing van de stichting) niet goed in het document gekomen. Dit was echter pas na vaststelling geconstateerd en is in 2009 met een nieuwe statutenwijziging gecorrigeerd. Verder waren er geen wijzigingen.

In december 2009 stond een evaluatie van de raad van toezicht gepland. Deze is in verband met de beschikbaarheid van diverse leden van de raad van toezicht verplaatst naar april 2010.

Op 1 januari 2009 namen twee toezichthouders afscheid: Lodewijk van der Peet, de voorzitter met een communicatie achtergrond en Koos van der Velden, raadslid met een wetenschappelijke- en gezondheidsachtergrond. Beiden hadden twee termijnen in het bestuur en later de raad van toezicht van Simavi gediend. Froukje Runia verving de voorzitter tijdelijk als interim voorzitter, terwijl de raad op zoek ging naar een nieuwe voorzitter. Vervanging van Koos van der Velden zal plaatsvinden nadat een nieuwe voorzitter is aangetreden. Het lidmaatschap van Hans Kruijssen als raadslid werd op expliciet en unaniem verzoek van de raad met een tweede termijn verlengd. Met name zijn geweldige kennis van het ontwikkelingsveld en zijn brede netwerk werden essentieel bevonden. In april 2010 zal Maria Martens, voorheen Europarlementariër voor het CDA, aantreden als nieuwe voorzitter. De selectie van voorzitter vond plaats op basis van een vooraf opgesteld profiel. Oriënterende gesprekken zijn gevoerd met diverse kandidaten.

Onderstaand een overzicht van de leden van de raad van toezicht (rvt) in 2009 (per 31-12-2009):

Naam	Functie (aandachtsgebied)	Functie in het dagelijks leven	Relevante nevenfuncties	Benoemd sinds	Aftredend per (wel/niet herverkiesbaar)
Mevr. drs. F.Y. Runia	Interim voorzitter, als vicevoorzitter (personele zaken en vertrouwenspersoon)	Huisarts	Lid werkgroep WHIG van Nederlandse Vereniging Tropische Geneeskunde (NVTG)	23-06-2003	23-06-2011 (niet)
Dhr. C.A.A. van Dongen RA	Toezichthouder en Lid Audit Commissie (financieel)	Gepensioneerd	Niet relevant	24-11-2003	24-11-2011 (niet)
Dhr. H. Kruijssen	Toezichthouder en Lid Auditcommissie (ISO, MFS, vacatures rvt)	Gepensioneerd	Lid bestuur Wilde Ganzen	12-09-2005	12-09-2013 (niet)
Dhr. R.I.F. Thiemann	Toezichthouder (water, MFS, vacatures rvt)	Directieteam Deltares	Niet relevant	20-11-2006	20-11-2010 (wel)
Dhr. F. F. Blanchard	Toezichthouder (communicatie, MFS)	Directeur Vereniging van Communicatie-Adviesbureaus	- Bestuurslid KOAG/KAG - Lid ledenraad Eureko	24-11-2008	24-11-2012 (wel)

2.4. Interview voorzitter Froukje Runia

“Samenwerken met de lokale bevolking, dat is de kracht van Simavi”

In 2009 was Froukje Runia interim-voorzitter van de raad van toezicht van Simavi. In 2003 werd Froukje, in het dagelijks leven huisarts, gevraagd om plaats te nemen in het bestuur van Simavi, dat in 2007 werd omgevormd tot raad van toezicht. Dit jaar geeft ze het stokje door aan Maria Martens, maar blijft tot 2011 deel uitmaken van de raad van toezicht.

Wat maakte 2009 voor Simavi een bijzonder jaar?

“Naast het reguliere werk van Simavi is er dit jaar hard gewerkt aan de opzet van twee allianties voor de MFS II subsidie-aanvraag. De slag van projectmatig naar programmatisch werken met de allianties, is een tijdrovende maar zinvolle exercitie geweest. De identiteitsdiscussie die we binnen en buiten Simavi in 2008 hebben gevoerd, is uitgewerkt in een merkdokument, waarbij de focus op moeders ligt. Het betrekken van Nederlanders bij ons werk groeit door onze succesvolle evenementen. Bovendien zijn we dit jaar ISO-gecertificeerd. Al deze werkzaamheden hebben een enorme druk gelegd op de medewerkers van Simavi. Hun inzet waardeert ik enorm.”

Hoe ben je bij het werk van Simavi betrokken geraakt?

“Al jong wist ik dat ik als dokter in Afrika wilde gaan werken. Ik deed mee aan de oprichting van de eerste wereldwinkel in mijn woonplaats eind jaren zestig. En mijn aardrijkskundeleraar inspi-

eerde me door zijn filosofie op ontwikkelingshulp, zo heette dat toen nog. En zo werkte ik jaren later als tropenarts in Kameroen en Zimbabwe. We deden ons werk met behulp van auto's van Simavi, want in die tijd leverde Simavi nog goederen. Maar op zich ken ik Simavi al mijn hele leven, mijn moeder was collecte-coördinator, en toen ik gevraagd werd voor het bestuur, hoefde ik niet lang na te denken om 'ja' te zeggen. Het is geweldig om op vrijwillige basis als lid van de raad van toezicht aan het werk te zijn. Het is een ontzettend leuke club om bij te mogen horen.”

Op welke manier heb je Simavi door de jaren heen zien veranderen?

“Vroeger was Simavi een hulpgevende ofwel service verlenende club, een hardware organisatie; er werden boten geleverd in Indonesië zodat Westerse artsen eilanden konden bezoeken, röntgenapparaten en pillen werden verscheept. Nu is dat veranderd, er wordt gekeken naar de software. We zijn een organisatie voor structurele ontwikkelingssamenwerking geworden en dat spreekt me aan. We werken samen met lokale organisaties aan de gezondheid van de lokale bevolking. Met hen kijken we hoe mensen in hun eigen gereedschapskist de tools kunnen vinden om daarmee aan het werk te gaan, met zichzelf en hun omgeving. Dat Simavi dat via moeders doet, vind ik prachtig. Zelf ben ik ook moeder en uit ervaring weet ik dat je rol en invloed op de gezondheid van je familie van groot belang is.”

Waarom is het werk van Simavi belangrijk?

“Als tropenarts heb ik destijds van dichtbij gezien dat je veel ziektes en sterfte kunt voorkomen. Zo zijn veilig water, sanitatie en hygiëne een voorwaarde voor een goede gezondheid van mensen. Veel schoolkinderen in Zimbabwe hadden diarree; ze waren vaak ziek, konden daardoor niet naar school en moesten zelfs naar ons ziekenhuis. Simavi heeft toen bijgedragen aan het opzetten van een water- en sanitatieproject in het dorp. Zo heb ik sinds mijn betrokkenheid bij Simavi enorm veel mooie projecten gezien. We werken met lokale organisaties, niet met grote overheden, maar met de mensen op locatie. Dat is onze kracht.”